

De heer Alexander De Croo, Eerste Minister

De heer Pierre-Yves Dermagne, Vice-eersteminister en Minister voor Werk en Economie

Mevrouw Sophie Wilmès, Vice-eersteminister en Minister van Buitenlandse Zaken, Europese Zaken en Buitenlandse Handel, en van de Federale Culturele Instellingen

De heer George Gilkinet, Vice-eersteminister en Minister van Mobiliteit

De heer Vincent Van Peteghem, Vice- eersteminister en Minister van Financiën, belast met de Coördinatie van de fraudebestrijding

De heer Frank Vandenbroucke, Vice-eersteminister en Minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid

Mevrouw Petra De Sutter, Vice-eersteminister en Minister van Ambtenarenzaken, Overheidsbedrijven, Telecommunicatie en Post

De heer Vincent Van Quickenborne, Vice-eersteminister en minister van Justitie en Noordzee

Mevrouw Karine Lalieux, Minister van Pensioenen en Maatschappelijke Integratie, belast met Personen met een handicap, Armoedebestrijding en Beliris

Brussel, 23 juli 2021

Betreft: federale steunmaatregelen voor mensen in armoede die getroffen zijn door het noodweer

Geachte Eerste Minister,

Geachte Vice-eersteministers,

Geachte Minister voor Maatschappelijke Integratie, belast met Armoedebestrijding,

De netwerken armoedebestrijding verenigd binnen BAPN¹ wensen u te contacteren naar aanleiding van het noodweer en de overstromingen die vorige week tienduizenden gezinnen, waaronder velen met beperkte middelen, in Wallonië en Vlaanderen zwaar getroffen hebben. Zoals u weet werden voornamelijk armere regio's getroffen en zijn mensen in armoede minder goed beschermd tegen dit soort rampen. Zij wonen in goedkopere woningen die niet of minder goed gelegen zijn, kwetsbaarder en kleiner zijn, enz. Wij zijn zeer bezorgd over de urgente noodsituatie waarin deze mensen zich bevinden. Na de coronacrisis, die op socio-economisch en gezondheidsvlak het zwaarst is geweest voor gezinnen met financiële moeilijkheden, krijgen zij opnieuw een zware klap te verwerken.

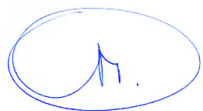
¹ Het Belgisch Netwerk Armoedebestrijding (BAPN) vertegenwoordigt de regionale netwerken armoedebestrijding op het federale en Europese niveau:

- Netwerk tegen Armoede (NTA)
- Réseau wallon de lutte contre la pauvreté (RWLP)
- Brussels Platform Armoede (BPA)
- Le Forum Bruxelles contre les Inégalités (Le Forum)

De netwerken armoedebestrijding binnen BAPN roepen de federale regering dan ook op om snel de nodige urgentiemaatregelen te nemen. Wij wensen u in bijlage van deze brief onze aanbevelingen over te maken die zijn opgesteld op basis van de noden op het terrein van mensen die zich in zeer grote moeilijkheden bevinden en (bijna) alles verloren hebben.

Wij danken u alvast voor de aandacht die u ons schrijven zal besteden.

Met vriendelijke groeten,

Guy Tordeur
Voorzitter BAPN

Caroline Van der Hoeven
Coördinatrice BAPN

Aanbevelingen van BAPN voor federale maatregelen om mensen in armoede die getroffen zijn door het noodweer te ondersteunen

Inkomen:

- Het is essentieel dat in deze noodsituatie de toegang tot inkomen voor mensen, vooral degenen met beperkte middelen, gegarandeerd blijft. Er kunnen zich momenteel allerlei administratieve moeilijkheden voordoen betreffende de uitbetaling van vervangingsuitkeringen omdat mensen hun woning verloren hebben en dus geen adres meer hebben, de lokale diensten niet bereikbaar zijn, enz. **Wij roepen daarom op dat de vervangingsuitkeringen uit de sociale zekerheid en bijstand op basis van vertrouwen uitbetaald blijven worden.**
- Het **statuut samenwonende** moet zowel voor de gezinnen die anderen opvangen als de gezinnen die opgevangen worden **onmiddellijk opgeschort worden**, totdat een definitieve, eigen woonoplossing gevonden wordt. In een situatie waar duizenden gezinnen hun woning verloren hebben of hier tijdelijk niet meer in terecht kunnen is de solidariteit tussen burgers een belangrijk onderdeel van de oplossing. De opschorting van het statuut samenwonende zal ook onnodige bureaucratie voor de diensten die al overbelast zijn voorkomen. Dit dient te gelden voor alle vervangingsinkomens, zowel uit de bijstand als de sociale zekerheid.

OCMW's :

- **OCMW's die zelf getroffen werden (of een deel van het personeel) door het noodweer moeten ondersteund worden.** Oplossingen kunnen bestaan uit het voorzien van lokalen, personeel (sociale werkers van niet-getroffen gemeentes, die gepensioneerd zijn, in opleiding zijn,...), voertuigen, communicatiemiddelen (GSM, toegang tot internet,...), enz.
- Vanuit het terrein vangen wij op dat het zoeken naar een tijdelijke woonst één van de grootste uitdagingen is. Voor vele huishoudens zal het enkele weken of maanden duren vooraleer hun woning hersteld is. Degenen die zouden kunnen terugkeren naar hun woning mogen niets aanraken vooraleer de verzekeringen zijn langs geweest, moeten wachten op de controle van de gas- en elektriciteitsmeters, enz. De noden zijn groot en doen zich voor veel mensen tegelijkertijd voor. Daarenboven komt ook nog eens het bouwverlof. Daarom roepen de netwerken armoedebestrijding, in navolging van de federaties van de OCMW's, op om **de gebruikscriteria voor doorgangs-, inschakelings- en transitwoningen te herzien** zodat gemeentes deze ter beschikbaar kunnen stellen aan mensen die zich buiten het territorium bevinden of die buiten de "klassieke" sociale voorwaarden vallen. Wij vragen ook dat er afgezien wordt van het feit dat huishoudens slechts één maal gebruik kunnen maken van de **installatiepremie**, maar dat zij er **in uitzonderlijke omstandigheden automatisch toegang** tot krijgen.
- Om te verzekeren dat de OCMW's snel de nodige dringende ondersteuning kunnen bieden aan de mensen die door het noodweer getroffen werden, moeten de administratieve en controleprocedures soepel toegepast kunnen worden. **Hulp, zoals voedsel, medicatie, energie en middelen voor baby's, moet op basis van het principe van vertrouwen toegepast worden** wanneer de persoon kan aantonen dat hij/zij schade heeft geleden.
- Voor OCMW's die het **Covid-fonds** nog niet volledig hebben besteed moet het mogelijk zijn om **dit geld te kunnen gebruiken voor de getroffen en van de overstromingen.**

- Een **bijkomend fonds** moet opgezet worden om de zwaarst getroffen gemeentes te ondersteunen.

Psychologische ondersteuning:

- De overstromingen en de gevolgen ervan hebben een enorme impact op de mentale gezondheid van volwassenen, kinderen en ouderen en de professionelen die hen ondersteunen. **Teams en diensten, zoals van het Rode Kruis, die psychologische ondersteuning bieden tijdens rampen dienen versterkt te worden.** Een oplossing kan mogelijk gevonden worden door het inschakelen van de **psychologische hulp die reeds voorzien wordt in het kader van de coronacrisis.** Telefonische hulplijnen en fysieke hulp ter plaatse dienen versterkt te worden (dit laatste is vooral belangrijk voor de vele ouderen die getroffen werden).

Werk:

- **Vele werkende mensen, zowel werknemers als zelfstandigheden, kunnen ten gevolge van de overstromingen hun werk niet meer uitoefenen.** Sommigen hun materiaal is vernietigd, interimwerkers verliezen van de ene op de andere dag hun inkomen,... Deze personen zullen voor onmiddellijke hulp naar het OCMW gaan, maar op **middellange termijn** moet er een **oplossing** voor hen gevonden worden (statuut, middelen om te kunnen overleven,...). Wij roepen de Minister van werk op om in **overleg** te gaan **met de werkgevers** zodat zij ook bijdragen. Situaties, zoals waarbij bijvoorbeeld een werknemer wiens woning (een chalet) ondergelopen was en direct zijn werk moest hernemen, moeten vermeden worden.

Administratieve procedures:

- Vele administratieve dossiers, documenten en bewijsstukken zijn door het noodweer verloren gegaan. Dit mag in geen geval leiden tot het feit dat mensen geen toegang kunnen krijgen tot hun rechten. **Wij roepen de administratieve diensten op om te werken op basis van een principe van vertrouwen en proactief de dossiers van mensen terug samen te stellen.**
- Verder bevelen wij aan dat: mensen uitstel krijgen om hun documenten voor de belastingen aan te leveren; de RVA tijdelijk werkt op basis van vertrouwen en wanneer terug mogelijk (bijvoorbeeld in september) haar opvolging herneemt; de lopende dossiers voor een uitkering voor personen met een handicap, bij de OCMW's, voor socio-professionele inschakeling en integratiestrajecten voor personen van buitenlandse afkomst op basis van het principe van vertrouwen behandeld worden.
- **Verplichte en belangrijke documenten**, zoals de identiteitskaart, bankkaart, abonnementen voor transport,... moeten **gratis** terug verkregen kunnen worden.

Telecommunicatie:

- Vele huishoudens hebben hun computer, GSM en ander digitaal materiaal verloren. Telecom-lijnen werden ook beschadigd. In het kader van bijvoorbeeld de relance of een ander federaal budget, dienen de **nodige middelen** vrijgemaakt worden **om de digitale kloof ten gevolge van deze ramp tegen te gaan.**